

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Т.Ф. МЕЛЬНИЧУК

**ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА У
СИСТЕМІ КУЛЬТУРНО-
ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
УНІВЕРСИТЕТІВ
ПРИРОДООХОРОННОГО
ПРОФІЛЮ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Монографія

Київ
Видавництво Ліра-К
2017

УДК 378.036:168.522

ББК 72

М 48

*Рекомендовано до друку Вченою радою Східноукраїнського
Національного університету імені Володимира Даля
(протокол №4 від 28.10.2016 р.)*

Рецензенти:

Жулинський М.Г., академік НАН України, директор Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України.

Миропольська Н.С., доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти Інституту проблем виховання НАПН України.

Антонюк В.Г., доктор культурології, професор Національної музичної академії ім. П.І.Чайковського, заслужена артистка України.

Потапчук Т.В., доктор педагогічних наук, професор, координатор з виховної роботи Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

Мельничук Т.Ф.

М 48 Формування творчої особистості студента у системі культурно-просвітницької діяльності університетів природоохоронного профілю: теорія і практика: [монографія] / Т.Ф. Мельничук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 460 с.

ISBN 978-617-7507-11-5

У монографії дослідження проблеми формування творчої особистості у системі культурно-просвітницької діяльності університетів природоохоронного профілю ґрунтується на багаторічному практичному досвіді автора, що, сподіваємося, буде корисним інформаційним матеріалом і науково-практичними рекомендаціями викладачам, магістрам, наставникам студентських груп, всім, хто працює з молоддю.

УДК 378.036:168.522

ББК 72

ISBN 978-617-7507-11-5

© Мельничук Т.Ф., 2017

© Видавництво Ліра-К, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРОФІЛЮ	10
1.1. Методологічні підходи до формування творчої особистості (аксіологічний, антропологічний, цивілізаційний, культурологічний, системно-діяльнісний).....	10
1.2. Аналіз категорії «творча особистість» у психологічному та педагогічному дискурсах.....	25
1.3. Сучасні зарубіжні та вітчизняні психолого-педагогічні теорії формування творчої особистості	40
1.4. Психолого-педагогічна думка формування творчої особистості: історичний ракурс	57
1.5. Творча активність як компонент духовного розвитку особистості ...	70
<i>Висновки до першого розділу</i>	79
РОЗДІЛ II. ВПЛИВ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТАХ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРОФІЛЮ НА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	81
2.1. Сутність та зміст культурно-просвітницької діяльності ВНЗ природоохоронного профілю	81
2.2. Форми та методи культурно-просвітницької роботи у вищих навчальних закладах	96
2.3. Ретроспективний аналіз культурно-просвітницької діяльності	119
2.4. Концепція формування творчої особистості студента у системі культурно-просвітницької діяльності університетів природоохоронного профілю	129
2.5. Система культурно-просвітницької діяльності в університетах природоохоронного та аграрного профілю.....	138
2.6. Характеристика форм участі студентів у культурно-просвітницької діяльності та її зв'язок з майбутньою професійною діяльністю.....	144
<i>Висновки до другого розділу</i>	167
РОЗДІЛ III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЇХ УЧАСТІ В КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	170
3.1. Особливості формування творчої особистості в університетах природоохоронного профілю	170
3.2. Наукові принципи формування творчої особистості	187
3.3. Педагогічні умови організації культурно-просвітницької діяльності у ВНЗ.....	193

3.4. Здатність до творчості, практичні шляхи її реалізації.....	199
3.5. Гуманізація та гуманітаризація освіти як чинник формування творчої особистості в дослідницьких університетах.....	209
<i>Висновки до третього розділу.....</i>	<i>224</i>

РОЗДІЛ IV. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА У СИСТЕМІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	227
4.1. Методика проведення експериментального дослідження.....	227
4.2. Діагностика рівня сформованості творчої особистості (визначення критеріїв, показників та рівнів) майбутніх фахівців природоохоронної галузі.....	248
4.3. Модель формування творчої особистості у системі культурно-просвітницької діяльності.....	253
4.4. Аналіз результатів експерименту.....	259
<i>Висновки до четвертого розділу.....</i>	<i>265</i>

РОЗДІЛ V. НАУКОВО-ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ У СИСТЕМІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	268
5.1. Гуманістичні засади формування творчої особистості: практичний досвід.....	268
5.2. Особливості громадських організацій як чинника культурно-просвітницької діяльності.....	278
5.3. Патріотизм як компонент розвитку творчої особистості.....	297
5.4. Засоби масової інформації у процесі культурно-просвітницької діяльності.....	309
5.5. Роль наукової бібліотеки та книги у процесі формування творчої особистості.....	317
5.6. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт культурно-просвітницької діяльності і його вплив на формування творчої особистості студента.....	333
<i>Висновки до п'ятого розділу.....</i>	<i>346</i>

ВИСНОВКИ.....	352
----------------------	------------

ЛІТЕРАТУРА.....	365
------------------------	------------

ДОДАТКИ.....	393
---------------------	------------